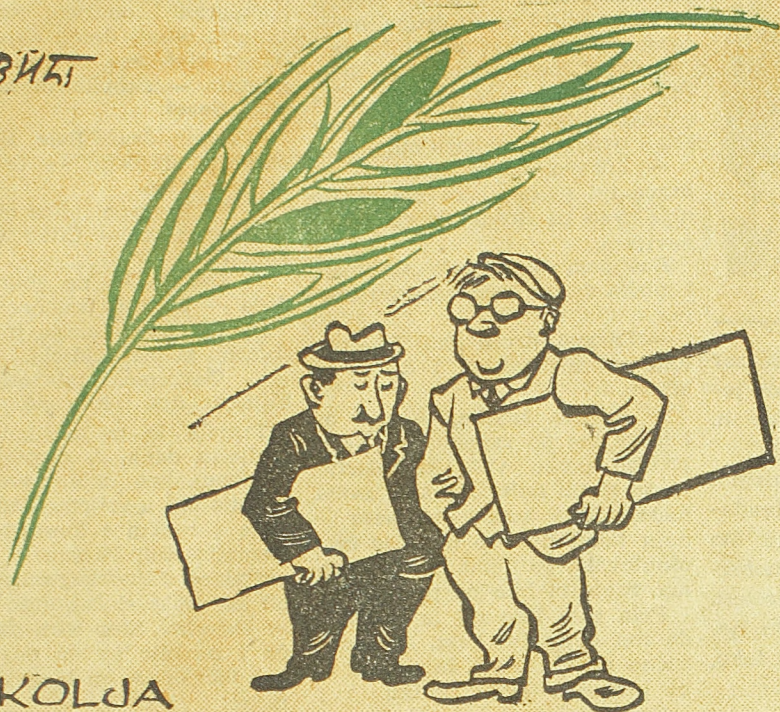

Nedjelja čišćenja korova

САВЊАТ

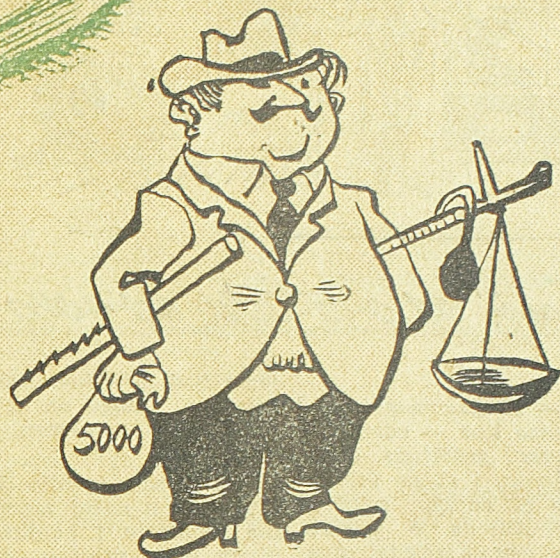

KUKOLJA
IMA SVUDA

A TRENUTNO NAJVIŠE
U DISTRIBUCIJI.

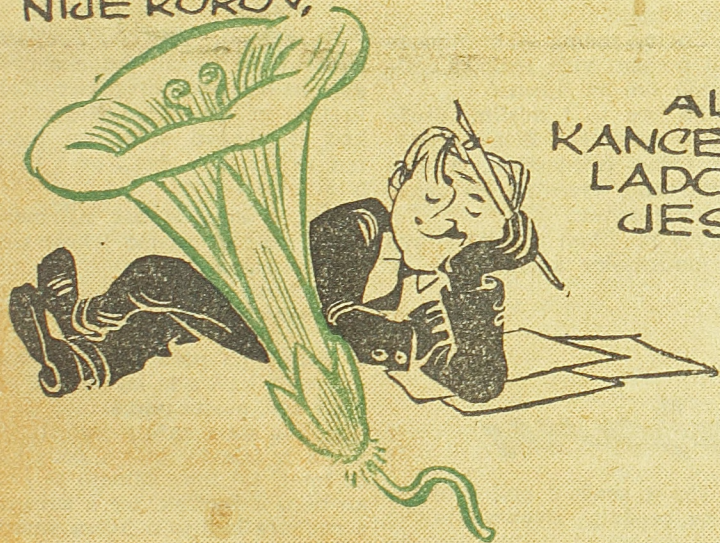

PIREVINA SE
TEŠKO
ČUPA,

ALI I OVOJ, TEŽOJ
VRSTI VEĆ JE SKORO
IŠČUPAN I KORJEN.

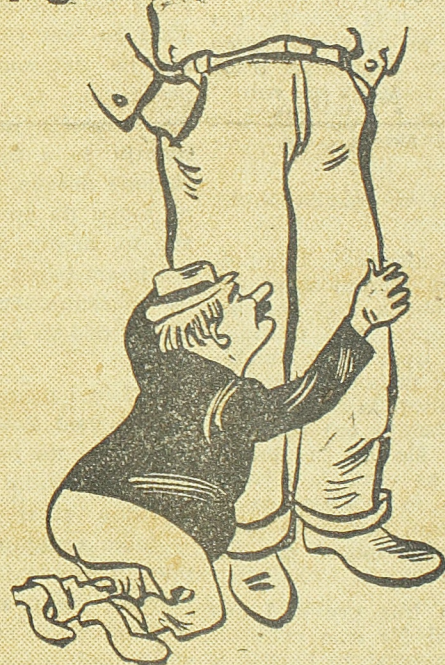
LADOLEŽ
NIJE KOROV,

ALI
KANCELARISKI
LADOLEŽ
JESTE

PUZAVICE SE
I DANAS MIRNO
PUŽU,

A PUZAVCI
SLABO
PROSPERI-
RAJU.

IMELA LIJEPO
IZGLEDA, ALI
JE OPASAN
PARAZIT-

- I S OVOM
VRSTOM JE
ISTI SLUČAJ.

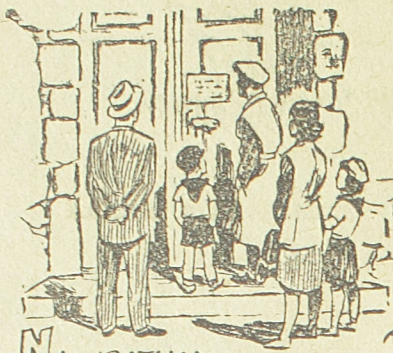

BUNIKA JE,
UTOLIKO ŠTETNA
ŠTO

ONAJ KO JE JEO
BUNIKE I BUDAN BUNČA: „BIĆE RAT! NEĆE
BITI HLJeba! NEĆE USPJETI PLAN!“

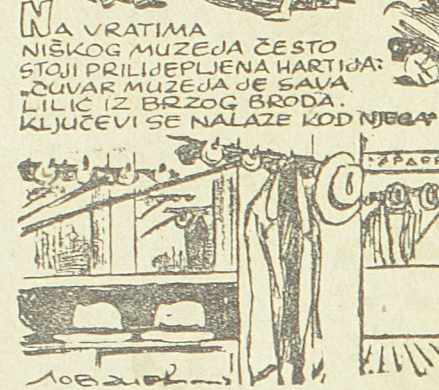
VJEROVALI ILI NE

POJEDINE USTANOVE IZ PRIJEPOLJA
PLAĆAJU PREDUZEĆU ZA OGREV "ZLATIBOR" U
TITOVOM UŽICI 500-600 DINARA KUBNI
METAR DRVA, A U
PRIJEPOLJU
CIJENA IM JE
280 DINARA

**SEKRETAR
KASE
UZAJAMNE
POMOĆI
TRGOVAČKIH
PREDUZEĆA
U ŠAPCU
NIKOLA
PLATIŠA (!)
POMOGAO JE
SEBE SA
29098
DINARA
SINDIKALNOG
NOVCA**

**ZAOPTALA OD PROŠLO-
GODIŠNJE IZLOŽBE
NALAZI SE U GARDEROBI
DOMA KULTURE U ZEMUNU
JEDNA NOVA VJETRENJAČA.
POKLON
KOLEKTIVA
"ZMAJ"
JEDNOU
SELJAČKOG
RADNOG
ZADRUŽI**

Manji od ora-teži od vola

NEGdje — ko ga zna gdje — i ko bi ga znao kad — održan je zbor prijavaca, grubijana, ošljara, drjemljivaca i slične fele. A možda nije ni održan nikakav takav zbor. Ali, da je održan, on bi, biva, morao izgledati ovako:

Pošto je pretsjedavajući izložio nadugačko i naširoko kako obični građani nemaju za „naša prava i naše potrebe“ nikakvog razumijevanja, čovjek ne može da živi kako hoće i da radi što mu je volja, on je ukratko iznio zadatke i kako udruženje treba da poradi na tome da se „nama“ omogući svaka i najpunija sloboda dejstva, akcije i postupaka.

Poslije toga se razvila široka diskusija:

— Drug pretsjedavajući je potpuno u pravu. Molim vas, zar je to neka sloboda, kad su me ovih dana napali neki u mojoj rođenoj kući. Upravo, ja sam bila u kući, na prozoru, a oni su me napali s ulice. Ja istresala tepih kroz prozor, a oni osuli na mene paljbu što im ja bajagi sipam dubre za vrat. Ja mislim, gospodo, ako je sloboda, da ja u mojoj rođenoj kući i na mom rođenom prozoru mogu da radim šta hoću

— Gospoda ima pravo. I nas su neki napali što smo pobacali kutije od konzervi i hartije u Topčideru.

— Mene je opet neka budala opominjala da ne pljujem u pijesak u parku, kaže tamo se igraju djeca, pa ne znam šta može da se desi.

— Ama, lako za to, — javi se jedan u šoferskom kačketu, — ali meni ne daju ni u sirenu da sviram. Prije neko veče me neki napali ni krivog ni dužnog. Ja dozivao pred kućom, svirnulo svega dva-triput, a oni navalili, nije ih ni sramota, njih petnaest sa petnaest prozora: „Što sviraš?“ Ajd, da sam svirao pola sata, ali, vjerujte nisam više od šest puta, a oni — kao sumanut. Jesi li ti, kažu, lud? Zar ne znaš da je ponoć, svi prozori pootvarani, izbudio si cijelu ulicu. Naružili me na pasja preskakala. Jel' ovo, gospodo i gospode, pravo i pošteno, i zar mi je to neka sloboda, kad ne smiješ ni u sirenu da sviraš?

— Drug šofer je u pravu, ali njemu se to desilo jedared, a meni se dešava svakodnevno — takav mi je nesrećni posao. Ja sam, znate, kelner. Svaki me okači, ili me bar poprijeko pogleda, — te zašto gnjavim pola sata, te što se bream na njih, i šta ti ja sve tamo znam. Izvode ljuđi, kao da je sad ono staro vri-

jeme. Sad je sloboda, sad sam ja gospodin: mogu da se ponašam kako hoću, — a meni je takva narav.

— I ja sam to htio da kažem. Mušterije u našoj zadruzi stalno me napadaju i panjkaju — te nisam dosta uslužan, te nisam dobro izmjerio, te dao mu grašak mjesto kompotu, te ovo, te ono.

— Molim za riječ! Ja opet, gospodo, smatram ograničenjem svoje građanske slobode što me gone po šest raznih linija. Te me po državnoj kazne sa pet procenata, te po sindikalnoj me svaki čas iznesu na konferenciju, te u židne novine, te u usmene novine, a već od kolega ne mogu da opstanem. I zašto sve to, molim vas? Samo zato što imam takvu narav da moram da zakasnim. Prije bih crkao, ali da dođem na vrijeme — ne mogu.

— Isto i mene gone. Zašto, pitam ja vas? Zato što ne dolazim svaki dan na posao u radionicu. Pa to je, molim vas, moja lična, privatna stvar — koliko radim — tolko zaradim. Kažu: remetim plan. A možda ja imam neki moj privatni posao, možda hoću da se napijem, ili mi se možda prosto ne radi, pa ne mogu baš uvijek da dođem. Molim da ovo ude u zapisnik i da se unese u pravila: da možemo da radimo kad hoćemo, a da ne radimo kad nećemo.

— A mi smo prije neko veče kad smo se vraćali iz kafe ne pjevali, pa zamalo ne izguta-

smo vatru. — Molim vas, pa zar ne smije ni da se pjeva? Ono jeste da je bilo u sitne sate, ali, braćo, pa zašto je sloboda?

Učestvovali su u diskusiji i kondukteri što vole da se svadaju s publikom, i padobranci što neće da čekaju na red, i crnoberzijanci, i službenici sa šaltera što „im je u krvi“ da budu neuljudni prema publici, i još tako, razni...

Eto, drugovi, ovako bi približno izgledala ta konferencija, da se nešto održala.

A da se ona nešto održala, i da su se svi skupili, ne bi ih mnogo bilo.

Jesu manjina, ali su teški po onoj narodnoj zagonetki: „Manje od ora — teže od vola“. Šta je to? Po Vuku, to je žiška: po našem mišljenju, to tačno pasuje za ovu malu manjinu grubijana, prijavaca, ošljara, i druge bagre i fajte.

M. M.

MALI DOKICA PIŠE „JEŽU“

Rô na vašanju

Deda paja kaže fale se svud odbacili staro i uveli novo pa odo zainat da vidim kako izgleda taj njihov novi vašar na tašmajdan pa računam tu je sigurno neka riba devojka udarnica pa mesto čovek s četiri sise krava s četiri vimena što povećava proizvodnju pa na ringišpili da se okreću ne na desno neg na levo i da se mekike prodaju po vezane cene i šta ti ja znam kad ono sve po staro pa čak ostalo i tran-ge frange, more alal mu vera o-

nom što se snašo i pod ovaj režim pa prodaje dvanes brojeva po pet dinara al u dve boje pa onda dve zvezde i dva meseca i suma sumarum četrest banke a kad izda zgodici pola mu ostane na jedno vučenje, koj ti dava.

A utom ja udo u sobu a deda kaže spali ste na to da priručite stari vašari a ja kažem deda kod nas je vašar samo na vašarištu a vi ste pravili vašar s celom državom a deda viknu uh oca ti mangupskog ko te nauči

džep da mi je tutne, ali se ja vješto izmičem. Stvarno sam trnut i molim ga da me sad ne izlaže petljavini oko kupovine odijela. Kad mi ustreba, sam ću mu zatražiti...

Onda nailazi drugarica Kaja. — Druže Bole, uzela sam vam dvije karte za pozorište.

Kada čovjek uporedi tu ljubaznost s ranijom uzrečicom: „Nema!“ — zaista mora doći do uvjerenja da se u našem preduzeću nešto izmijenilo u smislu bratstva među ljudima.

Tih dana došao je na mene red da držim čitalački čas. Tu sam se tek uvjerio koliko sam popularan i omiljen. Ranije je dolazilo osam, deset, najviše petnaest slušalaca, a sada prava najezda — skupilo ih se dvadeset i devet.

— Znae, druže Bole, sjajno ste obradili problem! — čestita mi arhivar Joca.

— Pa ja nisam ništa obrađivao — opirem se. — Čitao sam tuđi članak.

— Da, da, — ne zbunjuje se Joca — ali vaša intonacija!..

Izgleda da se moja intonacija stvarno svima sviđala.

— Govornički talenat! — zaključuje Aca fakturista.

Trajala je ta pažnja više od nedjelju dana. A prestala je ojednom, kao nožem presječena, nekako baš u vrijeme kad je prestala s radom i komisija za sistematizaciju. Ja sam to tumačio nestalnošću ljudskog raspoloženja, ali za svaki slučaj, htio sam da se uvjerim. Sreo sam druga Žiču i zamolio ga da mi pozajmi one tačkice. A on ti se osječe na mene:

— Druže Jovanoviću, ko pozajmljuje danas tačkice! Lijepo vi mene udesiste! Da ste me razvrstali kao planera, imao bih trista dinara više. A za godinu dana to iznosi 3.600 i slovom tri hiljade šest stotina dinara!

Drug Panta nije me zapazio kad smo se očešali jedan o drugog u hodniku, drugarici Kaji vratila se uzrečica. „Nema!“, a kad je ponovo došao na mene red za čitalački čas... pa i tu je bilo nešto slično.

Da, ali smo se bar sistematizovali pa sad znamo i koji smo i kakvi smo...

te parole pa poče da dreši svoj esesovski kaiš a ja izvedo sad me vidiš sad me ne vidiš.

A čika sima kaže a jeste li čuli šta je izjavio fotič a deda kaže more taj fotič sklonio se preko baru u budžak, on u severnu a milanče batlija u južnu ameriku pa se razmeću ko cirkuzani i mlate praznu slamu al za dolari a ovde ni dinari ne moš da napabirčiš, mi grosišt baš se provedosmo ko one kante na vašar što i svi lupaju a šta će biti s nama kad jednog dana ostanemo bez igde išta a ja provirim kroz vrata pa kažem dedice dobićeš socijalnu pomoć a deda skoči ko ris al se uvati za srce i prošputa daj ruske kapljice al se trže pa kaže neću, ako nema drugi lek ne treba mi ni te kapljice kad su ruske.

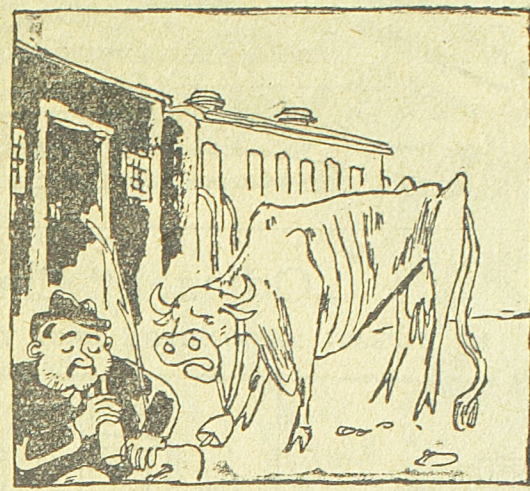
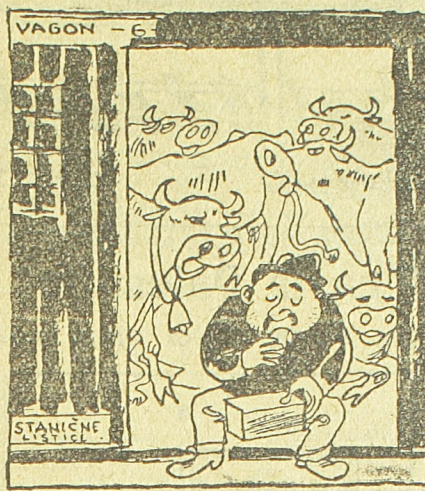
PUTNIČKI BONTON

FILIJALA ŠTETOČINA

Pošto u magacinu Radničko-službeničke zadruge u Trogiru već četiri mjeseca tuguje jedan vagon brašna o kome niko ne vodi računa, morala je brigu o njemu da preuzme družina oštrozubnih glodara. Da se brašno ne bi ukvarilo (upalilo), oni su probušili na svakom džaku po jednu rupu — radi ventilacije. Pošto se to pokazalo kao nedovoljno protiv plijesni, vrijedni miševi počeli su brašno da razgrću i raznose po cijelom magacinu. Vjeruje se da su službenici Zadruga svoju dužnost čuvanja narodne imovine prenijeli na dugorepe čuvaru zato što su sa njima u rodbinskim odnosima — i jedni i drugi spadaju u familiju štetočina.

STOKA S REPOM I STOKA BEZ REPA

NEZNANI PROTIVNICI BIROKRATIJE

BIROKRATIJA ima neki put veći broj protivnika, nego što na prvi pogled možda izgleda. Nađe se ponekad i čitava grupa neznanih protivnika birokratizma, samo što ih odmah nije baš tako lako uočiti.

Granapova prodavnica u Zenici dobila je, na primjer, 10 dječjih kolica i prvi dan prodala četvora. Kao za pakost, sljedećeg dana prodavnica je bila zatvorena zbog inventarisanja, koje je potrajalo svega nekih desetak dana. I šta mislite, da su nestrpljive majke poslije toga zatekle kolica u prodavnici? Ta manite! Neki stručnjaci za slobodnu prodaju iz Privrednog odjeljenja, kao veliki protivnici birokratije, nisu dozvolili da inventarisanje i slične birokratske manipulacije koče slobodnu trgovinu, pa su lijepo poslali prodavnici spisak lica kojima treba otkotrljati preostala kolica. I tako, em prodavnica nije morala da ih inventariše em se trgovanje nije prekidalo.

Veliki protivnik birokratije ispao je i onaj ekonom I sekcije Autoputa, koji cijelo vrijeme provodi u kafani, a magacioner sam vrši sve nabavke po kratkom postupku i bez formalnosti, tako da nikad nema zabune u pogledu nabavki: sve radi jedan čovjek, pa ima bolji pregled rada. Uostalom, primjer otklanjanja birokratije pruža i sama uprava ove sekcije. Ko će da piše trebovanja, da urgira, da vrši podjelu, da pravi spiskove, i to me slično? Sve to pothranjuje birokratiju. Ovako, istina nema sapuna, ali nema ni tih dosadnih procedura oko nabavljanja.

Tipičan primjer neznanih protivnika birokratije pružaju nadležni za distribuciju ulja otkupljenog u Dalmaciji. Oni, na primjer, uopšte ne šalju nikakvu dispoziciju, iako ima preko 140 vagona ulja, jer neće ljudi svakičas da piskaraju i stvaraju izlišnu administraciju. Čekaju mirno da se nekako preradi još koja

DISTRIBUCIJA VIŠEG STILA

Veoma prijatno iznenađenje doživjelo je ovih dana Građevinsko preduzeće u Jaši Tomiću, kad je primilo na stanici tri vagona tamiškog pijeska poslatog iz Pančeva. Smatra se da je puki slučaj što i J. Tomić leži pokraj samog Tamiša, kao što je slučajnost i to, da se baš iz tog mjesta već godinama odvlači pijesak na druga gradilišta. A slučajnost je valjda i to što su vagoni, toliko potrebni na drugoj strani, vučki pijesak tamo gdje ga ima na tone. Na kraju krajeva, možda to i nije slučajnost, već visoki stil naših čuvenih distributera, koji obični smrtnici ne mogu da shvataju.

stotina vagona maslina, pa će put veći broj protivnika, onda lijepo jednom jedinom dispozicijom, da riješe cijelo pitanje distribucije. A na kraju krajeva, ni prema dispozicijama ne treba zauzimati bezdušan birokratski stav, jer ni njima nije lako da se svaki čas probijaju kroz krševite Dinarske Planine.

I eto, sve bi bilo lijepo da pored ovih takoreći neznanih protivnika birokratije, nema i znanih — čije mišljenje o istom predmetu izgleda nešto malo drukčije.

KRATKOVIDOST

Neki mještani u selu Deletovcima, kraj Vinkovaca, iznenada su oboljeli od očiju. Kao za pakost, bolest je prvo zahvatila samog pretsjednika Mjesnog narodnog odbora, pa onda zaredala, daleko bilo i po nekim ostalim seljacima.

Pretsjednik je zajedno s ostalim članovima Odbora, zaključio da u ovoj godini niko ne preda ni gram obaveznog viška mesa — jer selo „nema“ stoke. Do te odluke je došlo što uslijed kratkovidosti ni sam pretsjednik nije vidio da, pored druge stoke, ima u svom oboru i nekih sedamnaest komada svinja, koje zbog toga nisu uopšte ni bile prijavljene. A kako je njegova kratkovidost zaravno djelovala, i ostali su prijavili jedva polovinu stoke koju su stvarno imali. Međutim na veliku radost mještana sa normalnim vidom, ova epidemija je uspješno suzbijena — naknadnim popisom.

NESUĐENI NOVATOR

Zahvaljujući svome pronalazačkom duhu, Niko Kostić iz Krtole postigao je veliki uspjeh u oblasti vinarstva: počeo je da pravi vino bez vinove loze. Osnovna sirovina mu je bila ipak, jedno omanje bure vina. Tome se dodala malo esencije i napravi sirće. Kad se uzme sirćeta 5% i obične vode 95%, dobija se mješavina koja miriše, a i kisi kao vino. Sa nešto hipermangana dotjera se boja, a djelimično i opori vinski ukus.

Tragedija svih pronalazača ponovila se i ovog puta. Patent nije primljen — zbog nerazumijevanja javnog tužništva.

Inventivni duh Kostićev ostaće tako neiskorišćen, a baš je radio na pronalazačenju novog načina spravljanja piva. Recept se sastojao od vode (glavna sirovina), žute farbe za patos (radi boje), žuči (zbog nagorkog ukusa piva) i sapunice (zbog pjene).

KOLOSJEKOM PETOLJETKE

Naša djela ukrasiše paviljone sajma; sad za strance nema više zarade ni „zajma“.

ČUDNA PRIRODNA POJAVA

Nauka je odavno objasnila postanak gejzira. Međutim, u okolini Skoplja dogodila se jedna, dosada još nepoznata prirodna pojava — izbili su gejziri u raznim bojama, i to slatke i mirišljave vode. Ekpa ispitivača nikako nije mogla da objasni zašto je gejzirska voda obojena, a još manje zašto je slatka. U zlo doba neki ljudi koji stanuju u okolini fabrike „Tikveš“, gdje su se gejziri pojavili, obavijestili su ekipu da je uprava fabrike prosula na okolno zemljište blizu 3000 litara vina i oko 1500 litara raznih voćnih sokova — pošto su bili pokvareni.

Poslije ove izjave, neobjašnjiva prirodna pojava postala je jasna i laicima.

METALIZOVANI HLJEB

Potrošači gradskih pekarskih radnji broj 1 i broj 2 na Cetinju prikupili su znatnu količinu metalnih predmeta nađenih u hljebu. Da taj materijal ne bi propao, potrošači s pravom očekuju da u hljebu nađu i limarsku instalaciju, pa da odmah pristupe industrijskoj preradi prikupljenih otpadaka. Po obavljenoj poslu instalaciju će nesažvakano vratiti zaduženim pekarima.

ZAPISI PERE KALKULANTA

RAHAT-LOKUM

Svratim u „Beogradski magazin“ da kupim kutiju ratluka. Po mojoj kalkulaciji, kutija treba da dođe malo skuplja nego kad se daje u kesici, jer se plaća i pakovanje. Dadoše mi jednu kutiju, ali kad je vidjeh pobunih se:

— Nisam tražio vešplav niti fiks za šporet, nego ratluk, rahat lokum!

— Pa to je ratluk — odgovori prodavačica.

— Kako ratluk? Zar se tako pakuje ratluk?

Na goli karton bili su zalijepljeni isječki nekih službenih novina i lijepo se moglo pročitati: „Izjave o eventualnom carinskom, poreskom i... Obezbjedenje uredne isporuke...“

Zbilja, vrlo uredna isporuka. A 200 grama staje 38 dinara, četiri dinara više nego bez ovoga finog pakovanja.

Sznao sam kod poslovođe da je to „originalno“ pakovanje izum paraćinske „Crvene zvezde“. Baš je „Beogradski magazin“ protestovao i pismeno i usmeno zbog toga, ali su mu odgovorili: „Nemamo vremena da se bacakemo tim sitnicama. Naš ratluk pojede se i ovako i onako.“

Povodom toga izračunao sam da bi i druga preduzeća mogla uštediti grdne pare ako bi se povel za primjerom ove fabrike. Likerima nije potrebna etiketa, konzervama takođe (napiše se mastiljavom olovkom: dunje, paprikovac, gulaš, — pa i ako se pogriješi, poješće se). Nisu potrebni ni naslovni omot, ni zaštitna

marka, ni ukus ni čistoća — glavno je da se utraپی mušteriji i, onako rahat, uzimaju pare.

Kroz našu zemlju

OKRENI, OBRNI

Ovce poljoprivrednog dobra „Tikveš“ u Demir-Kapiji utvrdile su u praksi da je poslovice „Tuđa ruka svrab ne češe“ zaista tačna. Dok njih 500 sa 300 članova porodice boluje od šuge, uprava dobra nije ni prstom mrdnula da ih bar malo zagolica, ako ne i počeše. Ovce se nadaju da će bar nadležni na kraju da se češu i gdje ih ne svrbi.

MJESEC NEČISTOĆE

Pošto još nisu stigla uputstva za raspodjelu, građanima Čuprije ne dijeli se sapun za pranje, ma da se određeni kontigent više od mjesec i po dana izležava u magacinu.

Nedjelja čistoće ionako je već prošla, a do iduće, uputstva o raspodjeli sigurno će biti dostavljena. Prema tome, nema mjesta sekiraciji!

NOVA TVORNICI ĐUBRIVA

Svi su znaci da će u Sisku ovih dana početi proizvodnja vještačkog đubriva. Ovo će se đubre proizvoditi u kotarskom skladištu od običnog kukuruza, kojim je ispunjeno skladište, ali postoji opasnost da se proizvodnja omete eventualnim odvoženjem kukuruza, a, možda, i onih koji su ga tako lijepo zamandalili.

BOGATA REZERVA

U srezu Pazin mnogo se pazi na nepismene. Od 2.059 već je opismenjeno 40. Ako prosvjetni aktivni budu aktivni kao dosad, ostatak od 2.019 nepismenih naučiće da čita početkom XXI vijeka, ukoliko budu živi i istrajni.

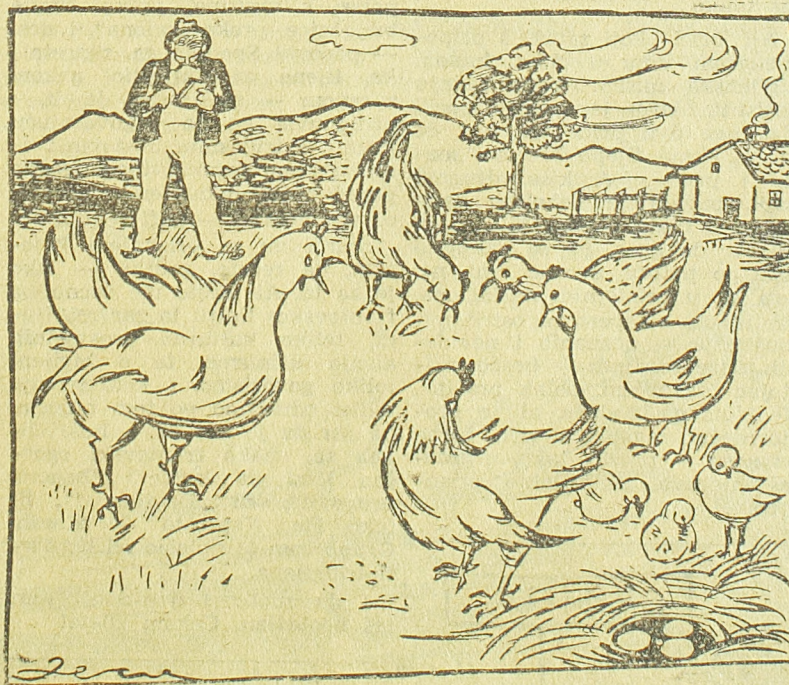
KROMPIR-BAL U ĐAKOVU

Prvi i pravi krompir-bal veće-ga stila priredjen je ovih dana u Đakovu.

U određenu podrumsku dvoranu nagrnulo je oko četiri vagona sjemenskog krompira. Ali, kako je podrum bio isuviše mali da primi svu tu krompirsku elitu, a organizatori nisu htjeli da mijenjaju lokal, nastalo je masovno gušenje. Sav krompir je istrulio.

Nekoćko ustanova zavijeno je u crno, jer ceh ovog žalosnog bal iznosi pozamašnu sumu.

Mučkovi

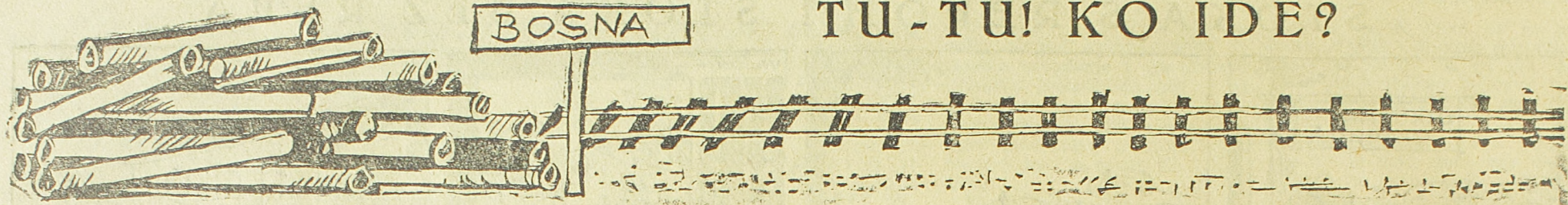

— Građani se bune zbog pokvarenih jaja! Da niste vi snijele mućkove?

— Ne, nego onaj tamo. Treba mu dva mjeseca da snese dispoziciju za jaja!

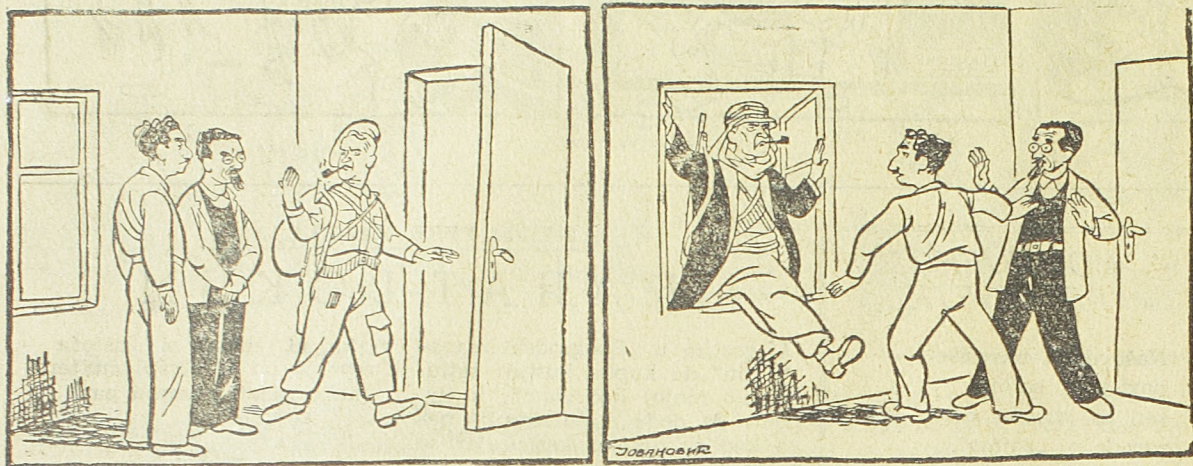
BOSNA

TU-TU! KO IDE?

„Odlazak“ Engleza iz Palestine

ILI: ISPRATI NASRTLJIVCA KROZ VRATA, ON ĆE TI UĆI KROZ PROZOR!

Prekovremena rabota

Navalio neki posao na naše preduzeće, pa ne dižemo glave. Jeza te prosto obuzima, i po državnoj i po sindikalnoj liniji, kada vidiš šta sve nije riješeno. A ne može se reći da ne radimo da se ne zalažemo. Nego, kratko nam radno vrijeme, pa nikako da otaljamo.

— Druže Mićo, — veli mi upravnik — ja mislim da i sam uviđaš da ovako više ne ide. Ne ostaje nam ništa drugo nego da se dobrovoljnim radom otklone zaostaci.

Poslije ovog prijedloga sastamo se mi sindikalci, prodiskutovasmo detaljno stvar i obavezamo se da ćemo svako poslije podne raditi dobrovoljno po dva sata, dok se bude osjećala potreba.

Zapeli smo tako i samljeli sve zaostatke, ali da vidiš, i potreba se i dalje osjećala — uvijek ima nešto da se svrši. Danas u statistički škripi, pa treba pomoći drugovima. Sjutra — evidencija, pa ni njih ne treba ostaviti na cjedilu. A već kad je u pitanju Plansko, onda se svi lijepo mobilisemo, koliko god nas ima.

A upravnik prosto blista, te izvještava centralnu upravu: „Zahvaljujući zalaganju i dobrovoljnom radu namještenika, plan za iduće tromjesečje je završen o roku.“ A i ja, po sindikalnoj liniji, izvještavam Mjesni odbor: „Članovi sindikalne podružnice našeg preduzeća dali su ovog mjeseca šest stotina časova dobrovoljnog rada, a zahvaljujući tome plan za iduće tromjesečje završen je o roku.“ Istina, izrada tromjesečnog plana uiazi u okvir normalnog radnog vremena, ali, eto, ne stizemo. A dobrovoljni rad podiže svijest kod drugova. Međutim, poneko tek kaže:

— Ama, druže Mićo, dokle ćemo ovako svaki dan?

— Izvanredna potreba — umirujem ga. — Još ovo da svršimo, pa ćemo opet normalno.

A ovamo i meni nekako čudnovato. Prosto ne mogu da budem pametan otkuda te izvanredne potrebe postadoše stalne.

Da smo izgubili kadrove, nismo. Naprotiv, više nas je nego

ranije. Da kažete da ljudi ne znaju posao, nije ni to. Razmišljaj, onako po sindikalnoj liniji: „Mora biti tu neki davo. Ne bi bilo zgoreg zaviriti malo u kancelarije.“

I zadem ti jedno prije podne po preduzeću. Ulazim oko deset sati u knjigovodstvo, a drugovi — lijep primjer kolektivnog zalaganja — onako zajednički i natenane doručuju.

— Prijatno! — velim ja. — Vi ste, svakako, već sve proknjižili.

— Pa i nismo, — odgovaraju s punim ustima — ali ćemo poslije podne.

U Planskom se radi punom parom. Meni nešto mило, poslije iskustva s knjigovodstvom, pa pitam šta to rade. Drug planer, vele oni, sprema članak za stručni časopis, pa mu hitno trebaju neki podaci. A što se redovnog posla tiče, to zašto dolaze poslije podne?..

U operativnoj evidenciji evidentičar hitno završava predavanje o značaju dobrovoljnih radnih brigada, koje će održati u svojoj frontovskoj jedinici. A već podaci operativne evidencije neće mu pobjeći — unijee ih on poslije podne, kad i onako dolazi.

Kalkulant Joca nešto se duboko zamislio pored brda od računana.

— Razmišljaj — veli — već dva sata o silnom poslu što je na nas navalio. Da ne radimo dobrovoljno poslije podne, zlo!

Drugarica Jelka iz računovodstva obilazi kancelarije i pravi spisak za pozorište, a platni spiskovi mogu da sačekaju.

I sve je to tako išlo dok se ne osnovaše dobrovoljne brigade. Naši omladinci dovedoše u pitanje dobrovoljni rad u kancelariji, a time i opstanak preduzeća. Vele oni:

— Mi ćemo otsad poslije podne na dobrovoljni rad u brigadu, a posao ćemo završiti na vrijeme. Zakazujemo takmičenje starijim drugovima.

I bogme, nastade preokret. Istina, dvaput nedjeljno radimo dobrovoljno poslije podne, ali ne u preduzeću, već u radnim brigadama.

S. J.

Riča o JEDNOJ BRIJANJU

Napisao: Dušan Kostić

U Peći sam, u hotelu „Staljingrad“. Lijepo, udobno. Preko ulice šumi Bistrica. A dalje — park i proljeće! Jednom riječju — lirika.

A ja — ovakav kakav sam. Prosto deplasiran za ovo proljeće i ovu liriku. Garav od voza. Neobrijan. Može se reći — zapušten. Kažu mi drugovi: „Ama, što se ne obriješ? Vidi kakav si! Mogu ljudi pomisliti ovo, ono. A osim toga, mlad si, brate, recimo — neoženjen! Kakav je to anahronizam!“ I sve tako u istom stilu; zaokupili, oka ne daju otvoriti — hajde, hajde i hajde!

Jeste, zbilja, moram se uprljati. Osvrćem se lijevo, desno. Naravno, svud berbernica do berbernice, kao da je ovo grad berbera. Čini ti se da nad svaka dva stanovnika stoji po jedan berberin s nasapunjenom četkom. Biraj, dakle, druže! Pogledam jednu — prepuno; u drugoj — isto; treća — mala, neugledan neki sobičak, jadan; četvrta — neću ni tu. Mislim se, već me polako hvata i panika: pa gdje da se obrijem, sveti Pantelejmon Kolhidski! Idem, dakle, dalje i opet dalje, i još dalje, onda se okrećem natrag... praznih, što se veli, šaka i pune brade. Već mi je, pravo da kažem, i dosadila ova moja šetnja. I taman da već dignem ruke od čorava posla i sapunjanja, kad... no pa da — eno, baš tu, prekoputa hotela (aj-haj, što sam i ja sljepac!) — brijačnica! I to lijepo, krupno i nametljivo piše duž čitavog zida: Berberski salon „Higijena“. Aha! Tu, tu! Osim toga, vidim, nema ni mnogo da se čeka. Tu, molim.

U tri koraka sam na pragu. Dabogme — ulazim. Dobar dan, klanjam se, itd. Pobožno sjedam na klupu i, iz dosade, posmatram kako se dvojica, preda mnom, pjenušaju u sapunu — obična berberska procedura! Brojim, računam — brzo ću i ja pod brijački nož, do mene sjedi svega jedan jedini individuum, i on

takođe sav neobrijan, prosijed. Njega će prvo, pa ja... Razmišljaj o koječemu, gledam kroz prozor na ulicu koja se razlištava, opet razmišljaj i opet gledam kroz prozor. A brijanju, da znate, nigdje kraja.

Međutim, — razgovor teče, onaj uobičajeni, berberski, dokoni. Razgovor nasapunjenog s onim koji ga sapuna. I obratno. Razmotava se, prekida i nastavlja, uz poznato vruskanje britve.

— ... ja, moj brate! A onda ja pridem, dovatim ga za jaku. Ja za jaku, on za kvaku — pa napolje!

— Aha-ha! Veliš — za jaku pa za kvaku! Jes', ima, zbilja, ljudi i takvih — dosadnih, do-sad-nih! Ne mo'š da ih se otarasiš — bijeda jedna!

— I, ništa je to. Da vidite šta se meni desilo.

I razveza se nova priča, praćena kratkim artikulisanim i poluartikulisanim komentarima. Na pripovjedaču sapuna već skoro i nema, obrijan je dakle, već mu prinose sahan u podvaljak, praše, biće, kolonjskom vodom — gotovo! Kod onog drugog mušterije još je u toku neko petljanje, oko kose — izgleda. Svejedno, i tako će brzo — mogu ja još toliko...

Ali brići, koji završi s pripovjedačem, sinu u glavi, kanda, higijenska misao: treba radnju počistiti, blatna je, vrug je nosi! Nek ova dva pričekaju, sad ću ja... Uzme lijepo brezovu metlu i poče... A kiša, drugovi moji, padala je nekoliko dana ranije, i blata pečkog bilo, neću slagati, do guše. Pa se nakupilo toga po patosu, sve se crni, ne, žuti se, u pristojnim naslagama, izmiješano s čupercima ostrizenih mušterija — neznanih i nevidenih. Diže se, ljudi — braćo, pristojan, da rečem, oblak prašine. Ne vidiš ga, doduše, al' te prosto srdačno zagolica u grlu, čarne po nosu — prosto, tako, utvrđujući njegovo materijalno prisustvo.

„Higijena“ je higijena — ubjeđujem sebe.

Okrenem se bradatim komšiji, htio bih da u njegovim očima nađem bar trunku solidarnosti. A on, šta mislite, hraknu — moćno, ubjedljivo, pitajboga s koliko potencija. I zatim: ptu! Možete zamisliti. Gledam: on tako neudžno i tako hladnokrvno, s nekim uživanjem, bože me prosti, gotovo sadistički razmazuje pljuvačku po podu, pravi mape neke — šta li. I onda vraća opet nogu preko noge, nastavlja da drijema, da ponovo pređe neku svoju misao — možda čak i higijensku.

Pa ništa. Patos je, smije se reći, čist, propisno higijenski. Očekujem da komšija uskoči u „stolicu“ pred briču. Ja ću kod onog drugog — biće i on, za majku božju, jednom gotov! Međutim, briča-higijeničar — ni abera... Vrag će ga razumjeti i znati — eto, opet nešto on snuje, nešto petlja; sagao se kraj ormana punog staklarijama, i kao da čara. Traži, može biti, nove peškire, misliš, i pogled ti, sada, spokojno trči kroz prozor na sunčanu ulicu, na neku vrstu drvoreda.

...A on, međutim, triumfalno polazi k vratima, preko čitave brijačnice, preko „salona“, i nosi — pacova! Spodbio ga, nesretnika, lijepo ga uklještio nekom spravom — mašicama, je li, i uzdignuvši ga na odgovarajuću visinu, s izvjesnim dostojanstvenim gestom pronosi blagoudno pored naših namrštenih noseva, otvara vrata i — paf! — u jazu.

Smrče mi se, priznajem. Nije sam, da rećete, gadljiv — lako je za to. Ali nešto me začnu po frontovskoj liniji: ta zar mi, ljudi, toliko kulturno-prosvjetnih akcija učinismo, te o higijeni toliko govorismo, i konferencije tolike održasmo po tom pitanju, pa zar da je sve to. — boš! Digoh se, onako frontovski ogorčen. I ni da kažem „Zbogom, drugovi!“, ni „Doviđenja!“, ili tako što. Naprosto — zdimih. Grdno sam se uplašio od berberske higijene.

I da znate: i dan-danji sam još neobrijan. Čekam žilete!

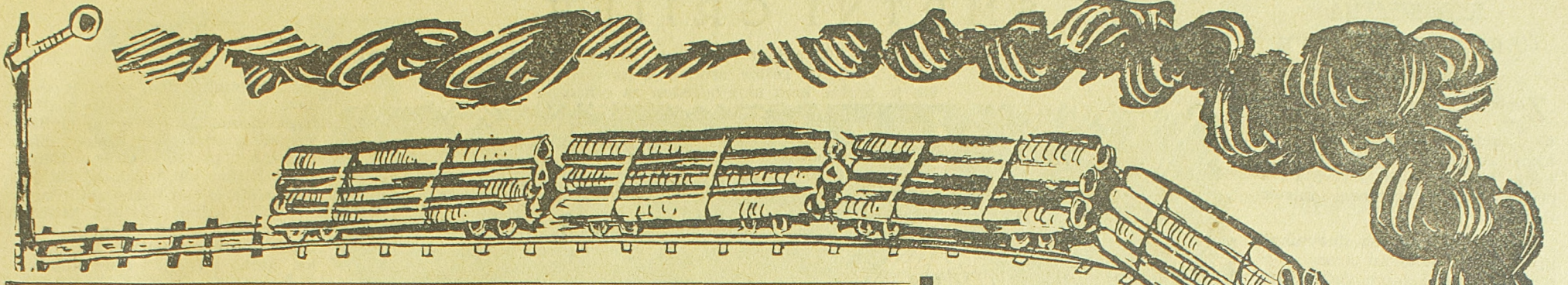
SRBIJA

Otplaćivanje američke pomoći

Caldaris: Samo danas otplaćili smo četiri stotine.

Boju Košutnjaku

Mili bože, čuda velikoga,
u Košutnjak popanuše vojske.
U jednoj su frontovci delije,
oružani do samijeh zuba
ašovima a i motikama,
svojski rade — nove šume sade.
U drugoj je šaroliko društvo —
takozvani nesvjensni građani:
neki mlati, neki drvo klati,
a neki mu grane podrezuje.

Dvije vojske tu se sukobiše:
jedni grade — drugi razgrađuju,

jedni sade — a drugi čupaju,
jedni dižu — drugi obaljuju.
Al' povika od INO-a vila:
„Što, frontovci, za dan sagradite
štetočine za noć počupaju!
No uzmite vrljike u ruke,
izbite im te bube iz glave! —
pa će biti i šuma i hlada
i odmora nakon dnevnog rada!“
Što j' rečeno, to je učinjeno.
Od men' pjesma, od šume vam zdravlje!

Čuo, vidio i pribilježio

J e ž, s. r.

Specijalni kroj

Tek kod četvrtog krojača uspio sam da istovarim svoj zavežljaj: št. i pribor. On nije bespomorno širio ruke, kao njegovi pret hodnici, već je raširio teget štof sa crvenkastim prugama i premjerio ga. Preko lica mu se navukla sjeta:

— Dakle, ovdje može da se izvadi samo kaput bez prsluka i pantalone bez manžetni.

Očajan sam.

— Kako to! Kupio sam tri metra, a kao što vidite nisam nikakav Herkules. Osim toga, jako sam zimljiv, bez prsluka bih kijao na sva usta.

— Rado bih vam pomogao, ali to je tehnički neizvodljivo. Ovdje ima dva i osamdeset, a ne tri metra.

— Pogriješili ste, znam valjda koliko sam kupio.

— Da, ali ne znate da između trgovačkog i našeg metra postoji razlika, da se štof pri mjerenju rasteže, da...

Izmjerio je štof bez rastezanja i pogleda me s visine.

— Dakle, ko je u pravu? Uostalom, ne sekirajte se, prsluci nisu u modi.

Posramljeno bježim s prslučkog terena i grčevito se hvatam za sektor pantalona.

— Dobro, ali manžetne? Zašto da izgledam kusav?

— Šta da radimo, nemoguće je! Vidite i sami kako stvar stoji. A i manžetne već izlaze iz mode.

Prizivam u pomoć preostalo znanje matematike:

— Ako se od tri metra može istjerati odijelo sa prslukom i manžetnama, a za prsluk treba pola metra, a ovdje ima... onda izlazi...

— A, ne, vaš štof je nešto uži, takve je marke. U tome je zec!

Pokušavam da uhvatim zeca.

— Pa ne moraju da budu duple manžetne, neka budu obične, samo nek su tu! Aman!

Sa saučešćem me gleda; vidi se misli kako da mi pomogne. Od jednom mu sine osmejak mudrosti: ako bude krojio po specijalnoj metodi, koja iziskuje mnogo više vremena, može da izmajstori nešto. Naravno, majstorija kože pase, to će malo skuplje stajati — utoliko prije što treba da doda i nešto svog pribora, jer su mi ramena niža od normale.

Kapitulantski prihvaćam sve uslove i gubim se u vidu lastinog repa — može još i da se predomisli.

U nizu proba, potpuno se sprijateljismo. Tu sam upoznao sve teškoće krojačkog poziva. Nije mu lako: jedan mušterija mora na put, drugi se ženi, treći... Koristim se naravoučenijem:

— Postaću uskoro otac, požurite!

— A, da, muka je to! Deru vam djeca pantalonice! Evo ovaj moj sinčić... Kupujem, sašijem — pocijepa. Guta dijete mnogo, nego šta!

— Ali meni ne treba ništa za dijete. Tek ću ga dobiti. Pa, k'o velim, za tu svečanu priliku treba mi novo odijelo.

— Ne brinite. Glavno je da imate šešir. A kroj vam je, kao što znate, specijalan.

Održao je riječ. Dijete sam, do duše, već odavno dobio, ali odijelo je još zgodnije došlo: baš za proljeće. Juče sam ga izveo u prvu šetnju, uživajući i sam. Lijep štof, teget sa crvenkastim prugama. A negdje, usput, sretoh i krojača. Skinuo je teget kakket sa crvenkastim prugama, nješov sinčić je izvadio ruku iz teget pantalonica sa crvenkastim prugama. I svi troje, u teget tonu sa crvenkastim prugama, rukovastmo se prijateljski.

Specijalni kroj sasvim je uspio.

PRVI VOZ

— TU, TU!..
— KO IDE?
— VOZ IZ BOSNE.
— ŠTA NOSI?
— DRVA.
— KUDA IDE?
— U SRBIJU.

DRUGI VOZ

— TU, TU!..
— KO IDE?
— VOZ IZ SRBIJE.
— ŠTA NOSI?
— DRVA.
— KUDA IDE?
— U BOSNU.

Racionalizatorstvo u fotografisanju

U dvorištu

Stojali su u zapuštenom dvorištu...
„Stanite uza zid!“ začuo se surovi glas...

Jedna starija žena je plakala... nije htjela da skine maramu s glave... Mladići su stajali gordo, uzdignute glave, svjesni da treba da zauzmu dostojno držanje. Visoka, snažna i neobrijana prilika sa isturenim vilicama i krtolastim nosom dreknula je: „Mogu po dvoje-troje odjednom! Štedi! Gotovo! Dalje!“

Završilo se fotografisanje za lične karte u dvorištu jednog mjesta u Bačkoj. Mišljenja su bila različita o uspjehu fotografisanja. Neki su bili srećni, jer su ispali ljepši i mlađi, a neki su konstatovali zajedljivo da ovo na slici nije čovjek nego tele... Ali fotograf (bivši bokser) bio je elastičan i uporno ubjeđivao publiku.

Tako je i Mita Mitin došao na red da preuzme svoju ovjekovječenu spodobu.

— E, družo — rekao je — ovo, moja slika nije!

— Kako da nije vaša, kad je vaša? Pogledajte bolje, družo. Pljunuti vi!

— Pa kako može da bude moja? — ja sam imao mašnu kad sam se slikao!

— A, mašnu! Miladine! — obratio se šef svome pomoćniku. — Daj ovamo drugu jednu sliku s mašnom.

Treba zadovoljiti mušterije.

BLAŽENO DJETINJSTVO

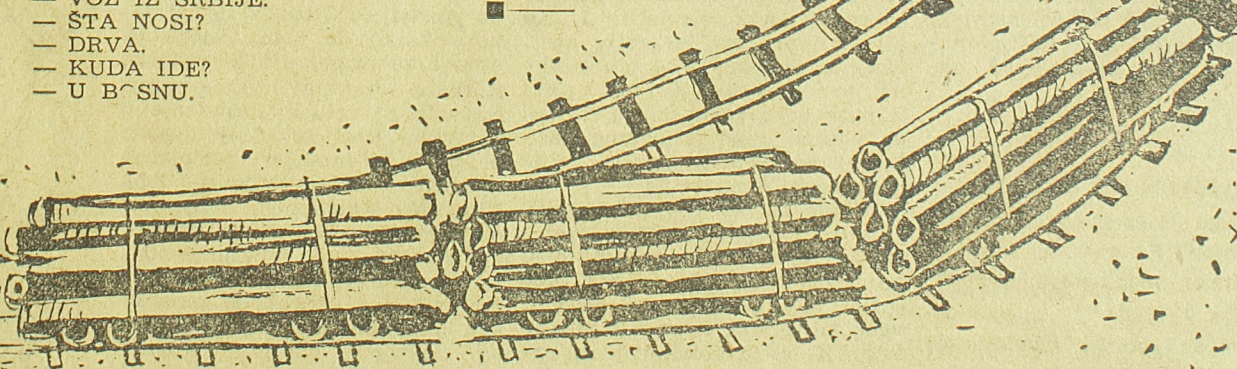
Tajna vječne mladosti, koju je lansirala Mistinget otišla je u zapečak, jer je u Požarevcu otkrivena tajna vječnog djetinjstva. Zasluga za to pada na namještenike Sreskog poslovnog saveza: oni su među sobom podijelili dječje sljedovanje od 22 kilograma butera i dokazali na taj način da su još uvijek djeca. Zaboravali su samo to da u pogledu odgovornosti neće imati posla s djecom.

Iz medicine

ANTIBUBREŽNE INDIKACIJE

Nadležni, izgleda, smatraju da građani Sanskog Mosta masovno boluju od bubrega, pa im već četvrti mjesec ne šalju ni trunke soli. K'o sanćim, da im ne pogoršaju zdravstveno stanje.

Građani opet smatraju da je ovdje u pitanju neslana šala nekog birokrate.

1446B

BIBLIOGRAFIJA

ČERČIL - GEBELSOVE
USPOMENE

Zapadna „demokratska“ štampa objavljuje na velika zvučna istovremenu pojavu dviju (za njih) jako zapaženih publikacija: jedna je „Gebelsov dnevnik“, a druga „Ratni memoari mister Čerčila“.

Pojava „Gebelsovog dnevnika“ pruža novu duhovnu hranu ratnim hušakcima i omogućava im da u njemu kao u ogledalu vide sami sebe. Interesantan je, međutim, razlog zbog kojeg je došlo do skoro istovremenog objavljivanja mister Čerčilovih „Memoara“. Čerčil je tek bio na polovini svog rada kada je saznao da je Gebelsov dnevnik već u štampi. Našao se stoga u velikoj dilemi: bude li čekao da završi do kraja, „Dnevnik“ će u međuvremenu izaći. Tako bi se moglo desiti da ga poslije Gebelsovi nasljednici tuže za plagijat pošto i Gebelsov „Dnevnik“ i nje govori „Memoari“ imaju puno doirnih tačaka i sličnih ideja. Zato je našao izlaz u tome što je već napisani dio rukopisa počeo odmah da izdaje u nastavcima u „Dejli telegrafu“ — kao kakav detektivski roman.

Govori se da je Čerčil saznajući za „Dnevnik“ uzviknuo ljutito: „Dosta je taj Gebels eksploataisao moje ideje za života, ali mu neću dozvoliti da to čini i poslije smrti!“

UJKA-SAMOV RECEPT

Kako se prave dobri izbori

Uzmi što ti prvo pod ruku padne. S malo truda lako ćeš naći:

jednog de Gasperija (prodaje se u svim prodavnicama opojnih droga),

jednu eskadru u Sredozemnom Moru,

jednog sv. oca, koju stotinu milona dolara.

Sve to pomiješaj i dobro promućkaj. U pogodnom trenutku ubaci Bidoa sa Trstom pod miškom, izruči u lonac i stavi na plamen takozvanog svetog duha.

Ostaje ti samo da urne raspodijeliš kako hoćeš i da poslije kutlačom vadiš pepeo demokratskih sloboda.

SPRETAN SKOK

Iz Tokija saopštavaju:

Na skupštini akcionara japanskog broderskog društva „Nihon jusen kabusiki kaisa“ izražena je nada da će akcije ovog društva skočiti, ta se nada zasniva na činjenici da su one dobrim dijelom već skočile u džep generala Mak Artura.

SPASIOCI NA OKUPU

De Gol je održao u Marseju plameni govor o mjerama za spasavanje francuskog naroda. Pošto je govornika čuvalo 20.000 žandarma i policajaca, izgleda da posrijedi nije de Golova namjera da spase narod, već nečija namjera da spase de Gola od naroda.

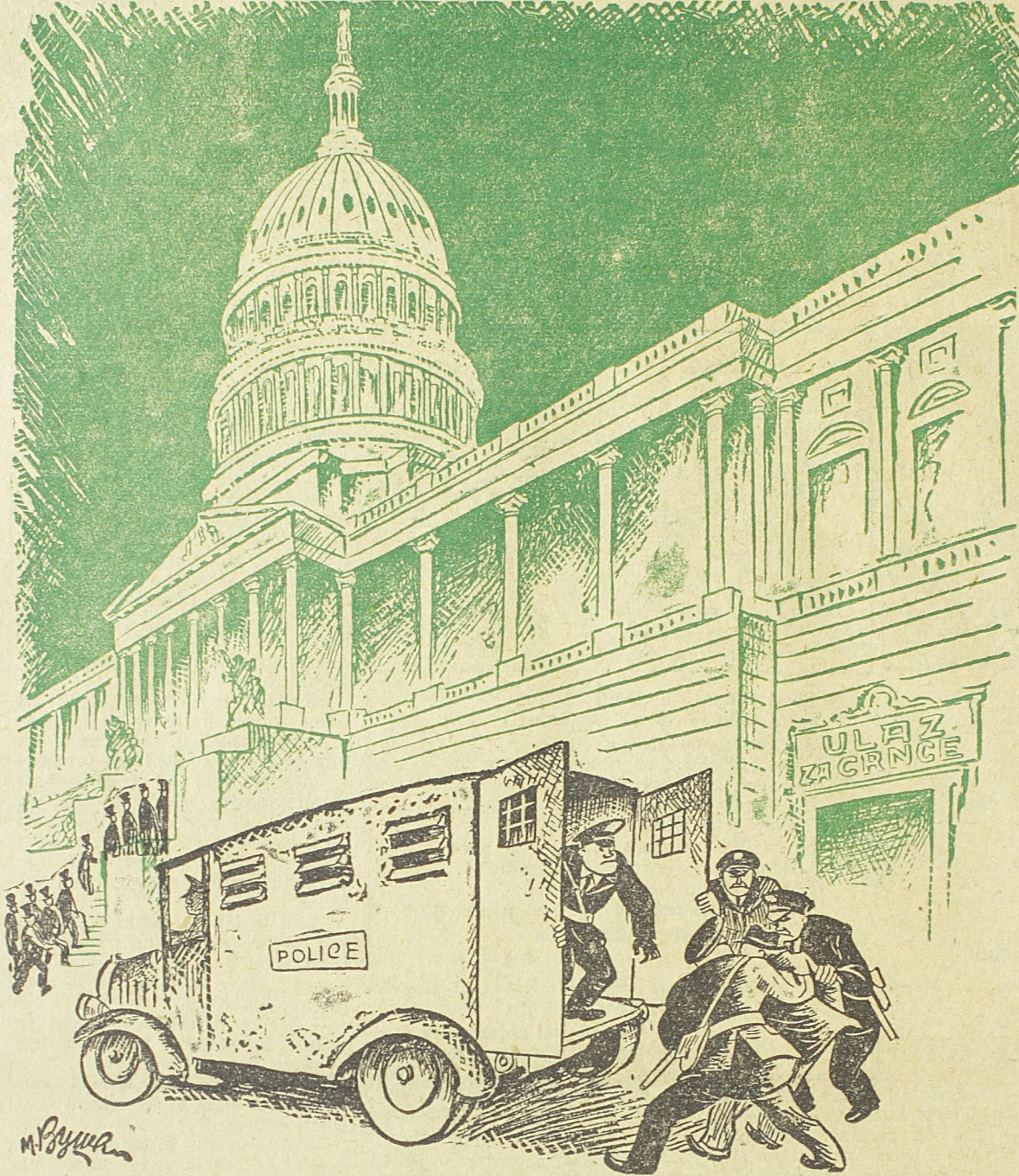
MAJSTOR OD ZANATA

U Hagu je počela konferencija „Ujedinjene Evrope“, na kojoj se rasmatraju mogućnosti razjedinjavanja Evrope.

Pretsjedništvo je, razumije se povjerenom Čerčilu, koji se proslavio kao monter gvozdene zavjese.

SMRTNI GRIJEH

Kandidat Valasove stranke za potpretsjednika SAD, senator Tejlor, osuđen je na šest mjeseca zatvora uslovno što je prošao kroz ulaz određen za crnce.

— Vi ste, mister Tejlor, ušli na ona vrata kao bijelac, a prošli ste kao crnac!

DA BIJELO BUDE CRNO

JOŠ od Marije Terezije (možda čak i prije nje — nego se samo tako kaže!) počeli su austrijski cesari da uvjeravaju kako koruski Slovenci uopšte nisu Slovenci, nego Austrijanci. To je bila polazna tačkica toliko poznatog „Drang nach Osten“. Pod tom parolom germanizatori već decenijama uzdišu gledajući na jug.

Kad se može tvrditi da su koruski Slovenci Austrijanci, zašto ne bi mogli da budu i ostali Slovenci, a kad mogu Slovenci — što da ne mogu i Hrvati, a kad mogu Hrvati, što da ne mogu Srbi, a kad mogu... što da ne mogu... itd...

Ovu K.u.K.-ovsku mudrost još više je razvio Hitler teorijom o životnom prostoru. On je, prije svega, demantovao da Slovenci uopšte postoje, a ako postoje — trebalo bi da ne postoje. Tako su u slovenačkim mjestima pripojenim nacističkom carstvu bile svuda istaknute plakate: „Ovdje se govori samo njemački“ i „Ko nije s nama, taj je protiv nas“. Koruski Slovenci nisu bili s njima, to jest — bili su protiv njih S puškom u ruci. Doživjeli smo da vidimo kako je „Drang nach Osten“ zamijenjen parolom „Zurück nach Westen“.

Vratili su se Nijemci, vratili su se i Austrijanci. Došli su Englezi. Za divno čudo, ni oni nisu povjerovali da Slovenačka Koruska nije austrijska nego slovenačka zemlja. Preturali su malo po K. u. K. dokumentima, zatim po onom versajskom „plebiscitu“ i najzad po gauljterovim zabilješkama. Zaista, nigdje nije pisalo da je Slovenačka Koruska slovenačka zemlja. Koruski Slovenci su, dakle, čisti Austrijanci. A ako oni smatraju da nisu, onda ih treba uvjeriti da jesu, jer Englezi valjda bolje znaju od njih samih.

Pošto se, i pored svega toga, nije našao nijedan koruski Slovenac koji bi usvojio ovo germano-saksonsko uvjerenje, engleske okupacione vlasti dozvolile su austrijskim naci-vlastima da ih u to ubijede. Ovi su ostali pri starim, isprobanim sredstvima za ubjediavanje: hapšenje, teror, a naravno, i ubijanje.

Na konferenciji u Londonu Englezi, Amerikanci i Francuzi pridružili su se ovoj akciji ubjediavanja, a američki pretstavnik Reber izjavio je da su „Karavanke još u vrijeme Rimljana bile prirodna geografska, administrativna i ekonomska granica između Austrije i Jugoslavije“, i tako dokazao da nema istoriskog osnova za pripajanje Slovenačke Koruske Jugoslaviji. Ova izjava izazvala je veliko uzbuđenje u redovima istoričara, koji dosada pojma nisu imali o postojanju Austrije i Jugoslavije u doba Rimljana. Ma da neki zlonamjerni elementi ističu da je Reberu, kao stručnjaku za pitanje Austrije, dovoljno da zna za postojanje Karavanki i instrukcije američkog ministarstva spoljnih poslova, austrijski nadležni krugovi zahvaljuju Reberu što je otkrio Karavanke. Slovenačka Koruska

je s onu stranu Karavanki, a Karavanke su, ističu oni, najbolji dokaz da s onu stranu žive samo Austrijanci.

Ova logika oduševila je sve austrijske naciste, koji ne mogu da se načude kako se oni ranije ne sjetiše ovako jakog argumenta.

A. P.

Dolarski socijalisti

Blum je izjavio da Marša lov plan vodi pravo u socijalizam

Franko: Evo, došao sam i ja, kolega Blum, da zajedno s vama učestvujem u socijalizaciji Evrope.